

VALTUUSTOALOITE LASTENSUOJELUILMOITUKSEN TEKEMISESTÄ

Perheissä, joissa on vaikeita ongelmia, vanhemmat eivät aina jaksakaan tukea ja auttaa lapsiaan kieriskellessään omissa ongelmissaan. Ihmiset ovat kuitenkin arkoja puuttumaan toisten perheasioihin, koska ajatellaan niiden olevan yksityisasiota, joihin ei haluta tai uskalleta puuttua. Niinpä lasten auttaminen jää yhteiskunnan vastuulle, mutta tieto lasten epäsuotuisista kasvuoloista ei läheskään aina kantaudu sosiaalitoimeen asti. Yhteiskunnan rakenteiden, viranomaiskäytäntöjen ja oikeusjärjestelmän tulee toimia lasten hyvän elämän turvaamiseksi. Tämä edellyttää mm. sitä, että lapsen oikeudet halutaan ja uskalletaan asettaa vanhempien oikeuksien edelle. Lapsen elämä ja hyvinvointi on aina etusijalla.

Lastensuojelulaki velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon, koulutoimen, poliisitoimen tai seurakunnan palveluksessa tai luottamustoimessa olevan henkilön, joka on virkaa tai tointa hoitaessaan saanut tietää ilmeisestä lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta, ilmoittamaan siitä viipymättä lastensuojeluviranomaiselle. Lastensuojelulaki menee vaitiolovelvollisuuden yläpuolelle.

Keväällä 2005 Itä-Suomen lääninhallitus teki kyselyn ”Viranomaisten toiminta lapsen perheessä kohtaaman väkivallan tultua niiden tietoon.” Yhtenä kysymyksenä oli, että mikä on sosiaalitoimen käsitys ilmoituskynnyksen tasosta. Useissa vastauksissa todettiin, että terveydenhuollon ilmoituskynnys on edelleen korkea ja, erityisesti mainittiin lääkäreiden vetäytyvän helposti salassapitovelvollisuuden taakse. Koulun ja päivähoiton ilmoitusmenettelyissä oli vastausten perusteella suuria eroja.

Tavallinen kansalainen voi tehdä lastensuojeluilmoituksen nimettömänä, mutta viranomainen ei. Tämä aiheuttaa sen, että viranomaiset eivät tee lastensuojelu ilmoituksia niin usein kuin syytä olisi.

Esitämme, että Mikkelin opetustoimessa, päivähoitossa ja terveystoimessa otetaan käyttöön seuraava: lastensuojeluilmoituksen sosiaalityöntekijälle tekee aina rehtori tai yksikön johtaja. Näin johtaja ottaa vastuun ilmoituksen tekemisestä työntekijän puolesta. (Käytäntö on voimassa esim. Kangasniemen perusopetuksessa.) Näin saamme madallettua varhaisen puuttumisen kynnyksiä.

Mikkelissä 3.10.2005

Satu Taavitsainen